

Ministerie van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid
T.a.v. de heer drs. W. Koolmees
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

Den Haag : 1 december 2017
Ons kenmerk : S.A.17.19553 JM/JS
Uw kenmerk :
Betreft : Verzoek stukloonnorm dagbladbezorging

Geachte heer Koolmees,

Hierbij verzoekt de Stichting van de Arbeid u om voor de dagbladbezorging een stukloonnorm vast te stellen conform het bijgevoegde verzoek van de NDP Nieuwsmedia. Zoals uit bijlage 1 blijkt, is over de voorgestelde stukloonnorm schriftelijke overeenstemming met de FNV.

Dit is de eerste keer dat een stukloonnorm wordt voorgesteld. De Stichting van de Arbeid hoopt dat u deze stukloonnorm spoedig beoordeelt en bij een positieve uitkomst deze omzet in een ministeriële regeling.

De Stichting van de Arbeid is altijd bereid dit verzoek mondeling toe te lichten, mocht daaraan behoefte zijn.

Hoogachtend,
STICHTING VAN DE ARBEID

drs. J.M.A. Mooren
secretaris

Bijlagen:

- NDP Nieuwsmedia, verzoek stukloonnorm dagbladbezorging 24 november 2017;
- Bijlage I – overeenstemming over stukloonnorm 24 november 2017;
- Bijlage II – samenvatting stukloonnorm;
- Bijlage III – voorbeeldberekeningen.

Bijlage I – Overeenstemming over stukloonnorm

Datum 16 november 2017

NDP Nieuwsmedia en de FNV hebben overeenstemming bereikt over de te hanteren stukloonnorm zoals beschreven in de aanvraag ‘Verzoek stukloonnorm dagbladbezorging’ d.d. 15 november 2017. NDP Nieuwsmedia is de branchevereniging voor nieuwsbedrijven en vertegenwoordigt alle uitgevers van Nederlandse dagbladen. De FNV is de werknemersorganisatie. Deze bijlage is het gevraagde schriftelijke bewijs dat er overeenstemming is bereikt.

NDP Nieuwsmedia en de FNV onderschrijven de hiernavolgende uitwerking en toepassing van de stukloonnorm¹.

Jaarlijks ijkmoment

Distributiebedrijven iken elke bezorgwijk jaarlijks op een vast moment. Uit de ijking van een bezorgwijk volgt een indeling in de dekkingscategorie en de huishoudensdichtheid.

Halfjaarlijks verificatiemoment

Het wettelijk minimumloon wordt elk half jaar geïndexeerd: op 1 januari en 1 juli.

Distributiebedrijven gebruiken beide momenten om op de bezorgwijken een WML-verificatie uit te voeren. Deze verificatie betreft het toetsen van de jaarlijkse herijkte uitkomst van de stukloonnorm aan het op dat moment geldende wettelijk minimumloon. Indien nodig passen distributiebedrijven de vergoeding voor een bezorgwijk aan met ingang van de maand waarop het geïndexeerde wettelijk minimumloon van toepassing is.

Communicatie van uitkomst norm

Eenmalig:

- Distributiebedrijven informeren bezorgers bij de invoering in zo eenvoudige mogelijke taal over de werking van de stukloonnorm. Hiermee is inzichtelijk hoe de bezorgwijk is ingedeeld op de drie componenten die de zwaarte van de wijk bepalen.
- Distributiebedrijven verwijzen naar een bedrijfsspecifieke website waarin een toelichting wordt gegeven op de stukloonnorm.

Structureel:

- Distributiebedrijven informeren nieuwe bezorgers in zo eenvoudige mogelijke taal over de werking van de stukloonnorm. Hiermee is inzichtelijk hoe de bezorgwijk is ingedeeld op de drie componenten die de zwaarte van de wijk bepalen.
- Elk jaar na herijking informeren distributiebedrijven alle bezorgers waarvan de bezorgwijk door mutaties in een gewijzigde categorie valt. Distributiebedrijven verwijzen daarbij naar een bedrijfsspecifieke website waarin een toelichting wordt gegeven op de stukloonnorm.

¹ Een aantal van de taken die betrekking hebben op het toepassen van de stukloonnorm voeren distributiebedrijven uit namens de door hen ingeschakelde distributeurs/depothouders. Reden daarvoor is dat bij twee van de vier distributiebedrijven de distributeur/depothouder de opdrachtgever is van de bezorger.

Mogelijkheid tot tussentijdse herijking

Als sprake is van grote wijzigingen in een wijk kan een bezorger via de distributeur/depohouder bij het distributiebedrijf om een tussentijdse herijking van zijn wijk vragen. Als dit tot een andere indeling in de stukloonnorm en tot een andere vergoeding leidt, zal dit met terugwerkende kracht gecorrigeerd worden. In het geval de distributeur/depohouder niet meewerkt aan een herijking, kan een bezorger beklag doen bij de functionaris van het distributiebedrijf die in contact staat met de distributeur/depohouder, doorgaans de regiomanager of een vergelijkbare functionaris.

Opdrachtnemer versus vervanger

De leeftijd van de bezorger met wie de overeenkomst van opdracht is gesloten is bepalend voor het beoordelen of het wettelijk minimumloon is vergoed. Eventuele vervangers – die op dagelijkse basis kunnen variëren – zijn daarop niet van invloed.

Minimumvakantiebijslag

De 8% minimumvakantiebijslag maakt deel uit van de reguliere periodieke vergoeding. Het toetsniveau voor het wettelijk minimumloon is dan 108% van het minimumloon (wettelijk minimumloon + 8% minimumvakantiebijslag).

Jaarlijkse evaluatie

NDP Nieuwsmedia en de FNV houden elkaar op de hoogte van ervaringen met de stukloonnorm. De stukloonnorm wordt jaarlijks geëvalueerd. NDP Nieuwsmedia en de FNV inventariseren jaarlijks eventuele knelpunten en voeren indien nodig op basis daarvan tijdig gezamenlijk overleg. Op grond van objectieve veranderingen in de dagbladbezorging kunnen beide partijen in het overleg gezamenlijk besluiten of (onderzoek naar) aanpassing van de stukloonnorm noodzakelijk is. Een verdere oplagedaling kan bijvoorbeeld reden zijn voor een noodzakelijke aanpassing van de stukloonnorm. Indien aanpassing noodzakelijk is, voorzien partijen gezamenlijk de Stichting van de Arbeid tijdig van de aangepaste stukloonnorm zodat publicatie ervan door de Stichting van de Arbeid eveneens tijdig kan plaatsvinden.

Overeengekomen te Amsterdam, 16 november 2017,

Frits Campagne
voorzitter NDP Nieuwsmedia

Zakaria Boufangacha
lid dagelijks bestuur FNV

Bijlage II – Samenvatting stukloonnorm

De gemiddelde bezorgtijd per dag voor een wijk wordt als volgt berekend: de optelsom van de aanrijdtijd, de stoptijd en de wijkijd.

AANRIJDTIJD

De kortste fietsroute tussen depot/distributiepunt en eerste abonnee met een fietssnelheid van 14 km/uur.

STOPTIJD

Het totaal aantal stops maal de benodigde tijd per stop. De gemiddelde afstand tussen twee huishoudens bepaalt de benodigde stoptijd. Het totaal aantal stops is het aantal stops per week gedeeld door zes bezorgdagen.

Dichtheids- categorie huishoudens	Afstand tussen huishoudens	Benodigde stoptijd (in seconden)
1	0 – 6 meter	10
2	6 – 15 meter	12
3	15 – 25 meter	15
4	> 25 meter	20

WIJKTIJD

De benodigde tijd voor de route die de bezorger in de wijk moet afleggen. De gemiddelde afstand tussen twee stops bepaalt de meeweefactor en de gemiddelde fietssnelheid.

Dekkingscategorie	Afstand tussen stops	Meeweefactor	Snelheid (in km/uur)
1	0 – 25 meter	100% van de wegen	6
2	25 – 50 meter	87,5% van de wegen	8
3	50 – 100 meter	75% van de wegen	10
4	100 – 200 meter	62,5% van de wegen	12
5	200 – 400 meter	50% van de wegen	14
6	400 – 1.000 meter	25% van de wegen	14
7	> 1.000 meter	12,5% van de wegen	14

De afstand tussen depot/distributiepunt en eerste abonnee, het aantal huishoudens in een postcodegebied en het aantal stoepadresmeters in een postcodegebied is afkomstig van geodata van Geodan.

Verzoek stukloonnorm dagbladbezorging

24 november 2017

NDP Nieuwsmedia is de brancheorganisatie van nieuwsmedia. Wij behartigen de journalistieke en zakelijke belangen van Nederlandse nieuwsbedrijven.

A. Omschrijving van de specifieke werkzaamheden waarvoor de stukloonnorm wordt aangevraagd. De werkzaamheden dienen concreet omschreven te zijn.

NDP Nieuwsmedia vraagt de stukloonnorm aan voor de werkzaamheden van bezorgers in de dagbladdistributie¹. De omschrijving van de werkzaamheden luidt als volgt:

Het tijdig en correct bezorgen van dagbladen en gerelateerde uitgeefproducten bij abonnees en/of losse verkooppunten.

Omdat bezorgers soms ook andere uitgeefproducten verspreiden dan het dagblad zelf – bijvoorbeeld evenementenkaternen of commerciële bijlagen – maakt het begrip ‘gerelateerde uitgeefproducten’ deel uit van de omschrijving.

Insteekwerkzaamheden maken geen deel uit van de stukloonnorm, deze worden afzonderlijk vergoed.

B. Beschrijving waaruit de mate van vrijheid voor werknemers blijkt bij het inrichten van hun werkzaamheden en de mogelijkheden voor de werkgever² om toezicht op de uitvoering van deze werkzaamheden te houden.

De wet noemt twee criteria waaraan werkzaamheden cumulatief moeten voldoen om in aanmerking te kunnen komen voor honorering van een uitzonderingsverzoek.

1. de vrijheid van de werknemer bij de inrichting van de werkzaamheden

De dagbladbezorger heeft de vrijheid om de werkzaamheden naar eigen inzicht uit te voeren. Die vrijheid heeft directe gevolgen voor de tijd die met de uitvoering van de werkzaamheden is gemoeid. Ter illustratie – zonder uitputtend te zijn – wordt een aantal keuzemogelijkheden voor de bezorger geschetst:

- **Vervoermiddel.** Het staat de bezorger vrij een vervoermiddel naar keuze te gebruiken voor de uitvoering van de werkzaamheden. Dat zal doorgaans een fiets of een brommer zijn. Het pakken van een brommer in plaats van een fiets betekent doorgaans tijdwinst voor bezorger, met name als de afstand tussen twee stops langer is. Andere bezorgers kiezen er bewust voor om hun wijk lopend te bezorgen, waarbij ze de kranten in een karretje meenemen. Andere bezorgers kiezen ervoor een e-bike te gebruiken. Bezorgers maken zelf een keuze voor een vervoermiddel dat zij prettig vinden. Voor de stukloonnorm is de reguliere fiets als uitgangspunt genomen. Hoewel de fiets niet het snelste vervoermiddel is, is ze wel het meest gebruikte.

¹ Slechts voor enkele krantentitels vindt nog nabezorging plaats. Nabezorging wijkt sterk af van de reguliere bezorgtaak en wordt doorgaans niet door dagbladbezorgers, maar door deponhouders/distributeurs uitgevoerd. Nabezorgwijken zijn atypische bezorgwijken die buiten de reguliere stukloonnorm vallen.

² Conform de WML wordt onder ‘werknemer/werkgever’ mede verstaan ‘opdrachtnemer/opdrachtgever’. In de dagbladbezorging is sprake van een opdrachtgever-opdrachtnemer-relatie.

- **Route.** Het depot is de start van de bezorgwijk. Het ligt voor de hand de dichtstbijzijnde abonnee als vervolg van de route aan te merken. Bezorgers hebben echter de vrijheid om de route zelf te bepalen. Keuzes om bij de laatste abonnee bijvoorbeeld gunstig richting school of een werkplek uit te komen, kunnen ertoe leiden dat bezorgers andere routes door de bezorgwijk nemen. Er wordt vanuit gegaan dat bezorgers eerste de ene zijde en vervolgens de andere zijde van een straat bedienen. In de praktijk kiezen bezorgers er echter ook vaak voor om beide zijden van de straat tegelijk te bedienen door de straat met regelmaat over te steken. Ook daarin is de bezorger geheel vrij.
- **Starttijdstip.** Het staat de bezorger vrij zelf zijn of haar starttijdstip te kiezen, als de krant maar voor de deadline bij de laatste abonnee is bezorgd. Die deadline is bijvoorbeeld voor de doordeweekse ochtendkrant 7 uur. Een oudere bezorger met een vroeg dagritme zal er bijvoorbeeld voor kiezen om te starten met de wijk kort nadat de kranten op het depot gearriveerd zijn. Een jonge bezorger zet zijn wekker wellicht zo laat mogelijk en start op het laatste moment met zijn krantenwijk. Avond- en zaterdagkranten kennen andere, eigen deadlines, waarvoor een nog weer andere dynamiek geldt.
- **Werktempo.** Bezorgers wordt geen specifiek werktempo voorgeschreven. Het staat bezorgers geheel vrij de werkzaamheden in eigen tempo uit te voeren. Een jonge bezorger op een brommer wil misschien in zo kort mogelijke tijd zo veel mogelijk verdienen en heeft zijn bezorgwijk ruim binnen de verwachte bezorgtijd afgerond. Een oudere bezorger die ervan geniet om buiten te zijn tijdens het ochtendgloren voert de werkzaamheden wellicht op zijn gemakje uit. Er zijn ook voorbeelden bekend van bezorgers met een scooter, voor de bezorging niet het snelste vervoermiddel. Het werktempo is een keuze van de bezorger zelf.
- **Schuilen voor de regen.** Bezorgers werken buiten, waardoor weersomstandigheden een rol kunnen spelen bij de uitvoering van de werkzaamheden. Ter bescherming tegen regen ontvangen bezorgers bij de start een (voucher voor een) regenpak. Uiteraard kan een bezorger er tijdens een bezorgdag ook voor kiezen om te schuilen voor de regen. De ene bezorger zal dit wel doen, een andere geeft er de voorkeur aan door te gaan en de werkzaamheden zo snel mogelijk af te ronden.
- **Het in een duo verrichten van de werkzaamheden.** Het staat bezorgers vrij de bezorging bijvoorbeeld gelijktijdig met zijn tweeën uit te voeren. Er zijn voorbeelden bekend van jongeren die de bezorging samen met één van hun ouders uitvoeren of echtparen die gezamenlijk een wijk bezorgen. Dat hoeft niet structureel te zijn, maar kan ook incidenteel het geval zijn, bijvoorbeeld als een vader meerijs met de auto als zijn zoon in de regen zijn krantenwijk loopt.
- **Pauses.** De duur van de werkzaamheden – variërend van circa een half uur tot anderhalf uur – noodzaakt niet tot het inbouwen van onderbrekingen of vaste pauzes. Toch is het geheel aan de bezorger om te kiezen of hij of zij een onderbreking of pauze wil inlassen, bijvoorbeeld om een sigaret te roken, een praatje te maken met een abonnee die hij of zij kent of social media te checken voor de laatste updates.
- **Het inschakelen van een vervanger.** Vanwege de overeenkomst van opdracht is de bezorger niet verplicht zelf de werkzaamheden uit te voeren. Voor het kunnen garanderen van een stipte bezorging is dat zeer noodzakelijk. De vrijheid om een vervanger te kunnen inschakelen

betekent ook dat de vervanger op zijn of haar beurt de vrijheid heeft om de werkzaamheden naar eigen inzicht uit te voeren en onder meer bovenstaande keuzes qua vervoermiddel, route, starttijdstip e.d. kan maken.

De vrijheid van de bezorger is bovendien inherent aan de overeenkomst van opdracht (artikel 7:400 BW), op basis waarvan van oudsher alle dagbladbezorgers hun werkzaamheden verrichten. De opdrachtnemer verplicht zich er slechts toe een bepaalde prestatie te leveren. Voor een (na)bezorger is dat "het tijdig en correct (na)bezorgen van dagbladen en gerelateerde uitgeefproducten bij abonnees en/of losse verkooppunten". De wijze waarop de opdrachtnemer daar vervolgens invulling aan geeft staat hem of haar geheel vrij. De opdrachtgever geeft daartoe geen instructies. Ook van een gezagsverhouding is geen sprake. De overeenkomst van opdracht maakt vrije vervanging mogelijk (artikel 7:404 BW). Dat is cruciaal voor een stipte bezorging in het korte tijdvenster waarin de bezorging mogelijk is, zodat bijvoorbeeld een grieprijke bezorger 's ochtends vroeg zijn broer kan vragen de krantenwijk te lopen.

2. de mogelijkheden voor de werkgever, of een derde aan wie de werknemer ter beschikking is gesteld voor het onder diens toezicht en leiding verrichten van arbeid, om op de uitvoering hiervan toezicht te houden

De mogelijkheden voor de opdrachtgever om toezicht te houden op de uitvoering van de bezorgwerkzaamheden zijn vrijwel afwezig. Niet alleen de overeenkomst van opdracht (geen gezagsrelatie) is daarvoor een reden, ook de aard van de werkzaamheden. Als de werkzaamheden zijn gestart, verrichten de bezorgers deze per definitie buiten het zicht van de opdrachtgever: buiten het depot, in de wijken. Daarbij heeft de bezorger een grote mate van zelfstandigheid. De opdrachtgever is niet in staat om de bezorger bijvoorbeeld feedback te geven halverwege de uitvoering van de werkzaamheden. Bovendien is het voor één opdrachtgever ook praktisch ondoenlijk om alle opdrachtnemers die op hetzelfde moment in een zeer beperkt tijdvenster hun werkzaamheden verrichten, te controleren.

Driekwart van de 20.000 bezorgers start zijn krantenwijk op een depot. Eén op de vier bezorgers ontvangt de kranten echter aan huis. Voor een aanzienlijk deel van de bezorgers is er bij de uitvoering van de werkzaamheden dus geen enkel contactmoment tussen opdrachtgever en opdrachtnemer. Voor die categorie bezorgers is eventueel toezicht nog verder uit beeld.

Ontvangt een bezorger veel en herhaaldelijk bezorgklachten, dan staat de opdrachtgever weinig andere middelen ter beschikking dan de opdrachtovereenkomst te beëindigen. Of een bezorger bij slechte bezorging daadwerkelijk veel en herhaaldelijk klachten ontvangt, is bovendien afhankelijk van de abonnee, die bezorgklachten moet melden.

C. Beschrijving hoe de werkzaamheden beloond worden op het moment van aanvraag.

Dit betreft vertrouwelijke informatie. Het mededingingsrechtelijk kader vereist dat deze informatie niet ter kennis komt van concurrerende bedrijven. De informatie is bekend bij de Stichting van de Arbeid.

D. De voorgestelde stukloonnorm. Deze dient vergezeld te gaan van een berekening van de tijd die redelijkerwijs gemoeid is met de uitvoering van de te verrichten arbeid door een gemiddeld productieve werknemer en de benoeming van alle elementen die zijn meegewogen in deze berekening.

In de dagbladbezorging waren voorheen alleen bezorgtijden beschikbaar die primair voor logistieke doeleinden waren opgesteld. De verschillende distributiebedrijven hanteren voor het bepalen van die bezorgtijd verschillende werkwijzen. Die werkwijzen verschilden sterk. Het ene distributiebedrijf gebruikte een complexe, verfijnde systematiek op basis van geografische gegevens (geodata). Een kleinere speler hanteerde een pragmatische aanpak door de globale bezorgtijd uit te vragen bij de stoppende bezorger, waarna die uitgevraagde globale bezorgtijd als richtlijn kon dienen voor de nieuwe bezorger.

De naleving van de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag vraagt om een gestandaardiseerde berekening van de bezorgtijden: een stukloonnorm. Die norm moet bovendien sectorbreed toepasbaar zijn. Als brancheorganisatie heeft NDP Nieuwsmedia vanaf eind 2016 een forse inspanning geleverd om een sectorbrede stukloonnorm te ontwikkelen, daarbij rekening houdend met de beperkingen die de Mededingingswet oplegt. Vanaf de zomer van 2017 is werknemersorganisatie FNV betrokken geweest bij de totstandkoming van de stukloonnorm. Hoewel van werknemers in de dagbladbezorging geen sprake is (alle bezorgers zijn van oudsher opdrachtnemers) en NDP Nieuwsmedia en de FNV daarom geen natuurlijke partners zijn, hebben beide partijen elkaar in het voortraject gevonden en is besloten een aanvraag in te dienen die op de instemming van de werknemersorganisatie kan rekenen.

Vooraf: definitie van stukloonnorm

Artikel 1 van de *Regeling voorwaarden en publicatie stukloonnorm* definieert stukloonnorm als 'de berekening van de tijd die redelijkerwijs met de uitvoering van de te verrichten arbeid is gemoeid en de elementen die zijn meegewogen in deze berekening, waaronder begrepen de vaststelling van de arbeidsduur ter uitvoering van die arbeid door een gemiddeld productieve werknemer, bedoeld in artikel 12a, derde lid, van de wet'.

Aan de hand van de stukloonnorm is de tijd te bepalen die met het verrichten van de specifieke werkzaamheden is gemoeid. De uitkomst van de norm is een hoeveelheid tijdseenheden die met de uitvoering van de arbeid is gemoeid, niet per definitie de hoogte van een vergoeding.

De stukloonnorm is daarom géén vergoedingensystematiek, maar een verificatie-instrument. In de dagbladbezorging kan met de stukloonnorm op objectieve wijze het tijdsbeslag van een krantenwijk worden bepaald. De uitkomst daarvan kan vervolgens afgezet worden tegen het

voor die bezorger geldende wettelijk minimumloon, zodat eenvoudig en objectief vastgesteld kan worden of een bezorger ten minste het wettelijk minimumloon verdient.

De Mededingingswet zou het de distributiebedrijven bovendien niet toestaan om onderling sectorbrede afspraken te maken over de hoogte van de vergoedingen. Met de stukloonnorm is straks wel een verificatie-instrument voorhanden om te toetsen of per bezorger aan de WML wordt voldaan.

Eenvoud als uitgangspunt

Bij de totstandkoming van de stukloonnorm is gestreefd naar een zo eenvoudig mogelijke norm. De voor de hand liggende associatie bij 'stukloon' is loon per stuk. In de dagbladbezorging zou dat leiden tot 'x kranten per uur'.

Aan deze gedachterichting is invulling gegeven met uitgebreide data-analyse op bijna 12.000 van de in totaal circa 20.000 krantenwijken. De resultaten van de data-analyse laten echter zien dat een dergelijk eenvoudige norm tot een onacceptabele versimpeling van de werkelijkheid zou leiden. De verschillen tussen krantenwijken zijn zeer groot: waar een bezorger in bepaalde wijken maar 14 kranten per uur kan bezorgen, loopt dat in andere wijken op tot 360 kranten per uur. Een onderverdeling op basis van de dekking van abonnees of type huishoudens leverde geen bruikbare deelnormen op (bijvoorbeeld een norm voor stadswijken en een voor rurale wijken). De bandbreedte van de deelnormen en de overlap met andere deelnormen is te groot om een zinvolle differentiatie te kunnen aanbrengen (zie tabel 1).

Zouden toch deelnormen gebruikt worden door bijvoorbeeld gemiddelden te hanteren, dan heeft de stukloonnorm geen betekenis voor de concrete werkzaamheden die in een bepaalde bezorgwijk door een bezorger verricht moeten worden. Een gemiddelde van 120 kranten per uur zegt voor een bezorger met een wijk waar 30 kranten in een uur normaal is even weinig als voor een bezorger met een wijk waar 240 kranten in een uur normaal is. De variatie tussen bezorgwijken is vrijwel onbeperkt. Elk van de 20.000 bezorgwijken kent andere karakteristieken en is daarmee uniek. Daarmee verandert voor elke bezorgwijk automatisch ook 'de te verrichten arbeid'.

Tabel 1 – Analyse van bijna 12.000 van circa 20.000 bezorgwijken. Hieruit blijkt dat zelfs na onderverdeling in 7 categorieën er geen zinvolle deelstukloonnormen uit de data zijn te herleiden.

Afstand tussen 2 stops	% van de wijken	Bezorgtijd per stop minimaal (in seconden)	Bezorgtijd per stop maximaal (in seconden)	Aantal stops per uur
0 – 25 meter	9%	10	31	116 - 360
25 – 50 meter	44%	20	39	92 - 180
50 – 100 meter	24%	23	47	77 - 157
100 – 200 meter	7%	29	57	63 - 124
200 – 400 meter	5%	36	71	51 - 100
400 – 1.000 meter	6%	36	84	43 - 100
> 1.000 meter	4%	44	262	14 - 82
Eindtotaal	100%	10	262	14 - 360

Daaruit volgt dat een stukloonnorm in de zin van ‘kranten per uur’ geen betekenis heeft voor de individuele bezorger. Dat bracht NDP Nieuwsmedia en de FNV tot de conclusie dat het geen instrument kan zijn om te toetsen of de WML op het niveau van de individuele bezorger wordt nageleefd. De dagbladsector stelt daarom een alternatieve benadering voor die wél recht doet aan de hoeveelheid arbeid die een individuele bezorger verricht. De stukloonnorm moet daarvoor rekening houden met de specifieke kenmerken van een krantenwijk.

Objectieve data als maatstaf

Om de stukloonnorm een geobjectieeerde benadering te laten zijn voor de omvang van de werkzaamheden van de individuele bezorger, dienen objectieve gegevens de normtijd te bepalen. Ook met het oog op de handhaving is dat wenselijk. De dagbladsector heeft daarom aansluiting gezocht bij beschikbare geografische data (geodata). Leverancier van de geodata is Geodan, toonaangevend geo-ICT-bedrijf in Europa. Geodan heeft NDP Nieuwsmedia ondersteund bij de totstandkoming van de stukloonnorm. Dat heeft tot de volgende stukloonnorm geleid.

Componenten stukloonnorm dagbladbezorging

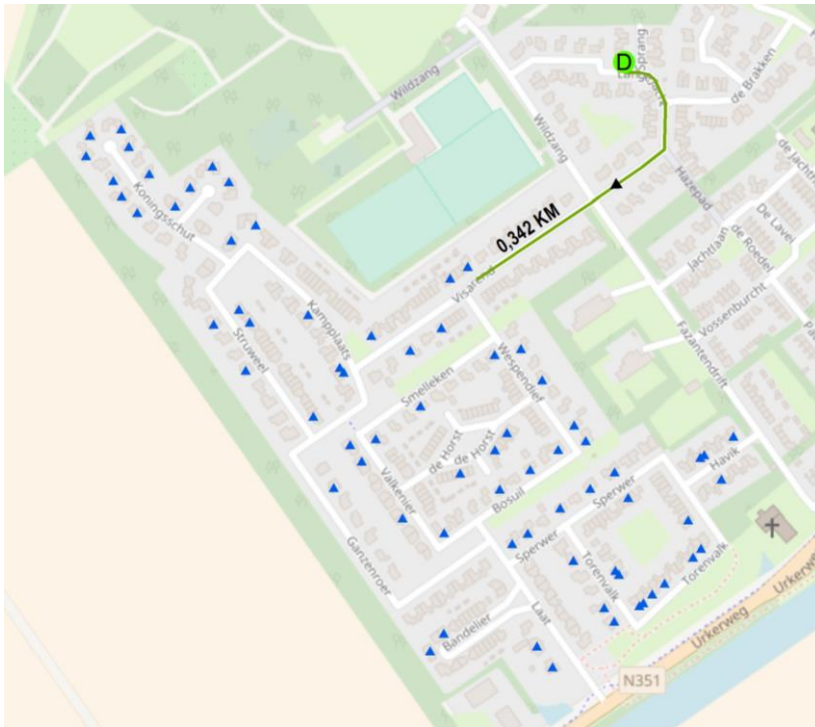
De variatie tussen krantenwijken is voor het grootste deel toe te schrijven aan drie afzonderlijke componenten: de aanrijdtijd tussen depot en eerste abonnee, de tijd die benodigd is om alle stops in de krantenwijk te maken en de tijd voor het afleggen van de route in de wijk. De optelsom is de totale tijd die een bezorger besteedt aan de bezorgwerkzaamheden. Achtereenvolgens worden deze drie componenten toegelicht. Uitgangspunt daarbij is dat de

bezorger zijn werkzaamheden uitvoert op een reguliere fiets. Dat is niet het snelste vervoermiddel, maar wel het meest gebruikte.

1. Aanrijdtijd

De aanrijdtijd is de benodigde tijd voor het afleggen van de afstand tussen het depot/distributiepoint waar de bezorger de kranten ophaalt en het adres van de eerste, dichtstbijzijnde abonnee. De route wordt bepaald door de geodata, waarbij de kortste reguliere fietsroute wordt berekend tussen depot en eerste abonnee (zie figuur 1). De gehanteerde fietssnelheid is 14 km/uur. Deze snelheid is afgeleid van een steekproef waarbij bezorgers gevraagd is GPS-gegevens te registreren tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden³. De gegevens toonden een aanrijdsnelheid aan van gemiddeld 14 km/uur. Fietsrouteplanners kunnen ter vergelijking dienen. Deze routeplanners hanteren een gemiddelde snelheid tussen de 15 en 20 km/uur⁴. Met een correctie voor de belading is dat in lijn met de 14 km/uur die volgt uit de GPS-gegevens.

Figuur 1 – Aanrijdtijd. De fietsroute van depot naar eerste abonnee is zichtbaar gemaakt met de groene lijn.

³ In maart 2017 hebben ruim 100 bezorgers een GPS-tracker bij zich gedragen tijdens het uitvoeren van de bezorgwerkzaamheden.

⁴ Zie o.a. GeodanMaps Fiets Netwerk, Fietsersbond Routeplanner, ANWB Routeplanner, Google Maps, GebWeb, Garmin Mapsource en Naviki.

2. Stoptijd

Het kost de bezorger tijd om te stoppen bij een adres en de krant af te leveren. De handeling bestaat uit het werpen van een blik op de zogenaamde looplijst, het pakken van de juiste krant(en) uit de tas, zo nodig het pad naar de brievenbus op te lopen en de krant in de bus te doen. De benodigde tijd per stop is sterk afhankelijk van het type bebouwing. Bezorgen bij een flat of een verzorgingshuis gaat vele malen sneller dan bezorging in een villawijk met een grindpad naar de brievenbus (zie ook figuur 2 en 3). Daarom wordt differentiatie aangebracht naar het type bebouwing. De stoptijd is gemiddeld lager bij een korte afstand tussen huishoudens (zoals flats en verzorgingshuizen) en gemiddeld hoger bij een grote afstand tussen huishoudens (zoals villawijken en in buitengebied).

Geodan verstrekt hiervoor de benodigde geodata. Een krantenwijk bestaat uit een specifieke reeks postcodes. Om deze reeks postcodes is een denkbeeldige grens op de kaart te trekken. Binnen de grenzen van een specifieke krantenwijk wordt op basis van objectieve geodata het totaal aantal stoepadresmeters opgeteld. Stoepadresmeters zijn die straatdelen waar de bezorger in potentie allemaal langs kan komen om kranten te bezorgen. Het totaal van deze afstand wordt gedeeld door het aantal officieel geregistreerde huishoudens in dat postcodegebied. Dat resulteert in een gemiddelde afstand tussen twee huishoudens in desbetreffende wijk. Het gaat hier nadrukkelijk *niet* om het aantal *abonnees* in een postcodegebied, maar om het aantal *huishoudens* in een postcodegebied (ongeacht of er veel of weinig abonnees wonen). De huishoudensdichtheid is een indicatie voor het type bebouwing.

Figuur 2 en 3 – Voorbeelden van typen huishoudens die tot verschillende stoptijden leiden.

Op basis van steekproeven – recent uitgevoerd, maar ook aangetoond in eerder onderzoek – is de staffel uit tabel 2 tot stand gekomen. De benodigde tijd per stop wordt vermenigvuldigd met het aantal stops dat een bezorger in een week van maandag tot en met zaterdag maakt. Voor de stoptijd per dag wordt dit gedeeld door 6 bezorgdagen. Deze wijze van berekenen houdt evenredig rekening met de verschillen tussen bezorgdagen. De voltijdse printabonnementen (6 dagen per week op de deurmat) nemen af in populariteit. Deeltijdabonnementen, bijvoorbeeld van maandag tot en met donderdag digitaal en op vrijdag en zaterdag op de deurmat, nemen juist toe in populariteit. Dat maakt verschillen tussen bezorgdagen groter. Door het aantal stops per week op te tellen, wordt recht gedaan aan deze verschillen.

Tabel 2 – Stoptijd. De gemiddelde afstand tussen twee huishoudens bepaalt de benodigde stoptijd.

Afstand tussen huishoudens	Benodigde stoptijd (in seconden)
0 – 6 meter	10
6 – 15 meter	12
15 – 25 meter	15
> 25 meter	20

3. Wijkijd

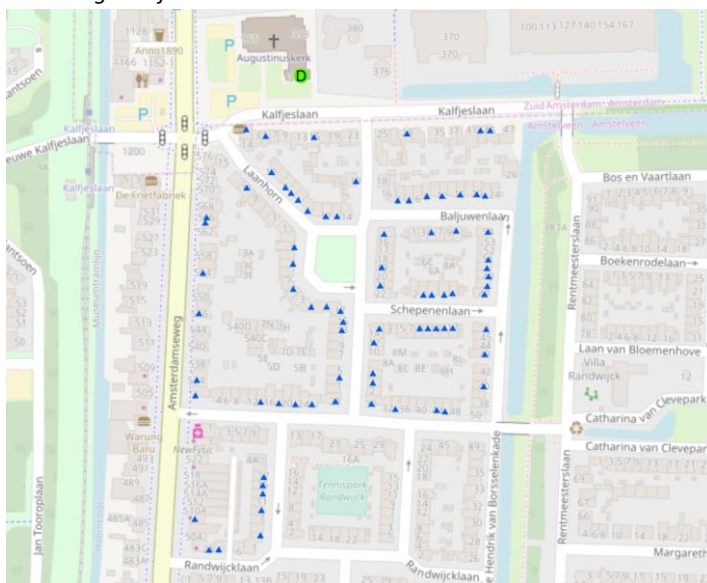
De derde en laatste component is de wijkijd. Dat betreft de tijd die benodigd is om de route in de wijk af te leggen. Daarbij gaat het om het aantal kilometers en de bijbehorende fietssnelheid.

De fietssnelheid in de wijk varieert tussen verschillende krantenwijken, afhankelijk van de stopfrequentie. In een wijk met een hoge dekking – veel abonnees – haalt de bezorger gemiddeld niet de maximumsnelheid. In een wijk met een lage dekking, bijvoorbeeld in een buitengebied, is dat wel mogelijk. In tabel 3 is een staffel opgenomen waarin de fietssnelheid varieert tussen de 6 km/u en 14 km/u, afhankelijk van de gemiddelde afstand tussen twee stops. De stops zijn de stopmomenten die de bezorger maakt op de locaties van de abonnees. Bij wijken met een hoge dekking – dus relatief veel stops binnen een bepaalde afstand – ligt de fietssnelheid vrijwel op loopsnelheid. De snelheden zijn afgeleid van recente en eerdere steekproeven, waarvoor GPS-gegevens van bezorgers zijn gebruikt.

Voor de af te leggen afstand worden alle stoepadresmeters in een wijk (postcodegebied) opgeteld (net zoals bij de component stoptijd). Dit zijn alle straatdelen met adressen waar zich in potentie abonnees kunnen bevinden. In een reguliere straat betekent het optellen van de stoepadresmeters dat beide zijden van de straat afzonderlijk worden meegeteld. Ook deze geodata is afkomstig van Geodan. De afstand tussen twee stops wordt vervolgens berekend door het totaal aantal stoepadresmeters in een wijk te delen door het aantal stops.

Deze benadering werkt goed voor wijken met een hoge dekking, omdat de bezorger daar vrijwel alle straatdelen moet passeren (zie figuur 4). Als de afstand tussen twee stops groter wordt en huizenblokken of hele straten kunnen worden overgeslagen, leidt de optelsom van alle stoepadresmeters in desbetreffende krantenwijken tot onrealistisch grote afstanden. Die lopen voor bepaalde groepen wijken op tot tientallen kilometers.

Figuur 4 – Af te leggen afstand. In deze wijk met hoge dekking passeert de bezorger vrijwel alle straatdelen.

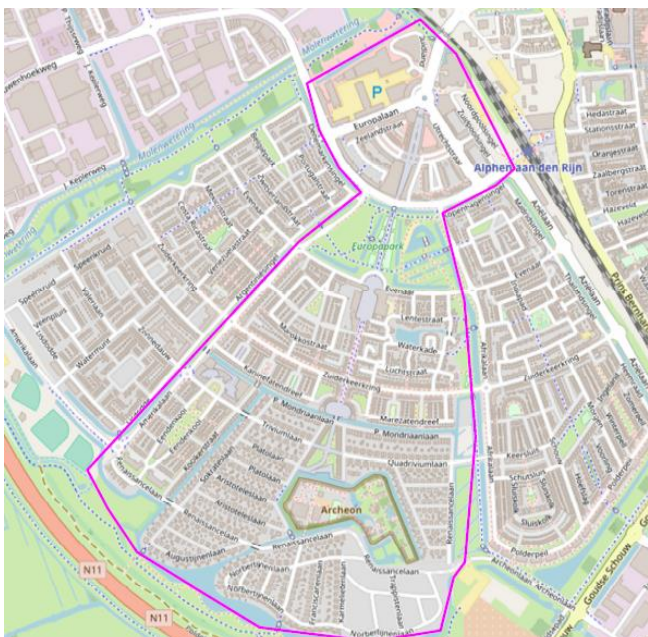
Voor een realistische benadering van de werkelijk door de bezorger af te leggen afstand moet daarom een correctie aangebracht worden. Geodan heeft daarvoor op een representatieve steekproef van bezorgwijken routing uitgevoerd. Routing maakt de route inzichtelijk die de bezorger daadwerkelijk moet afleggen om alle stops in zijn krantenwijk te passeren. Figuren 5 en 6 laten het verschil zien tussen alle stoepadresmeters in een bepaalde wijk en de daadwerkelijke route die een bezorger moet afleggen om alle kranten te bezorgen.

Tabel 3 – Wijkijd. De gemiddelde afstand tussen twee stops bepaalt de meeweefactor en de gemiddelde fietssnelheid.

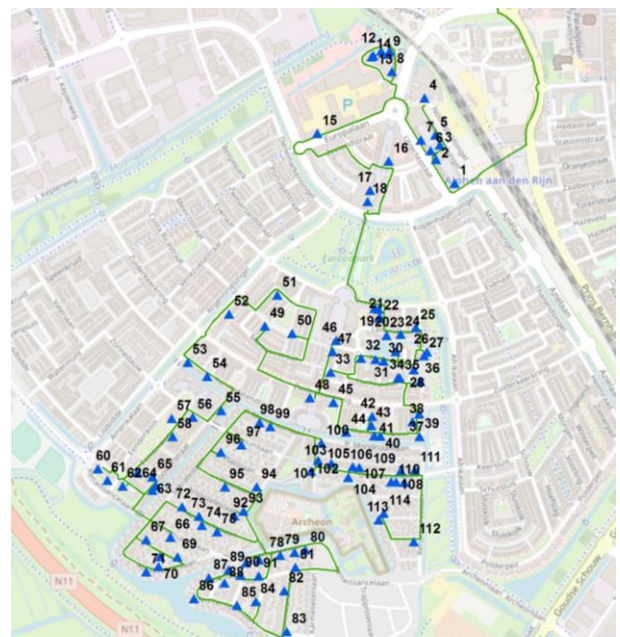
Dekkingscategorie	Afstand tussen stops	Meeweefactor	Snelheid (in km/uur)
1	0 – 25 meter	100% van de wegen	6
2	25 – 50 meter	87,5% van de wegen	8
3	50 – 100 meter	75% van de wegen	10
4	100 – 200 meter	62,5% van de wegen	12
5	200 – 400 meter	50% van de wegen	14
6	400 – 1.000 meter	25% van de wegen	14
7	> 1.000 meter	12,5% van de wegen	14

De uitkomsten van de routing zijn vervolgens afgezet tegen de uitkomsten waarbij alle stoepadresmeters binnen een krantenwijk worden opgeteld. Daaruit volgt op objectieve wijze een staffel die bepaalt hoeveel procent van alle stoepadresmeters moet worden meegewogen voor een realistische benadering van de daadwerkelijk af te leggen afstand, de zogenaamde meeweefactor. Deze staffel is in tabel 3 weergegeven. De voorbeeldwijk uit de figuren 5 en 6 valt in dekkingscategorie 5 (afstand tussen twee stops is gemiddeld 291 meter), waardoor een meeweefactor van 50% van toepassing is. De stukloonnorm gaat daarom uit van een af te leggen afstand van 50% van 23.802 meter, dus 11.901 meter. Op basis van de routing door Geodan weten we dat de bezorger in werkelijkheid 11.748 meter zou moeten afleggen.

Figuur 5 – Af te leggen afstand. Deze krantenwijk is een postcodereeks die in totaal 23.802m aan stoepadresmeters bevat.

Figuur 6 – Af te leggen afstand. Bij routeren blijkt dat 11.748m van de 23.802m daadwerkelijk wordt aangedaan door de bezorger. De gemiddelde afstand tussen twee stops is 291 meter.

De gemiddelde bezorgtijd per dag is dus de optelsom van de aanrijdtijd, de stoptijd en de wijkijd. In elk van de drie componenten zijn de objectieve karakteristieken van een krantenwijk bepalend, namelijk de afstand tussen huishoudens, de afstand tussen stops, de afstand tussen depot en eerste abonnee en het aantal stops in een wijk. Uit die objectieve karakteristieken volgt met deze stukloonnorm dan de normtijd voor die specifieke krantenwijk⁵.

⁵ De stukloonnorm is een zo goed mogelijke benadering van de werkelijkheid. De praktijk kan altijd afwijken. Voor incidenteel voorkomende atypische bezorgwijken, die grote afwijkingen kennen ten opzichte van de Pagina 12 van 15

De hier beschreven productienorm is samengevat in bijlage II. Voorbeeldberekeningen zijn opgenomen in bijlage III.

Autowijken

Volledigheidshalve meldt de dagbladsector dat een beperkt deel van de dagbladen via zogenaamde lokale ritten (autowijken) wordt bezorgd. Deze autowijken worden vanwege de aard van de werkzaamheden *altijd* uitgevoerd door volwassen personen. Voor deze autowijken gelden afwijkende parameters. De bezorgtijd van autowijken bestaat uit twee componenten: de tijd voor het afleggen van de afstand en de tijd benodigd voor de stops.

- **Tijd voor af te leggen afstand.** De autowijken worden gerouteerd met routeplannersoftware. Daarmee kan het aantal af te leggen kilometers objectief worden vastgesteld. Bovendien kan de opdrachtnemer de af te leggen afstand met zijn/haar auto eenvoudig verifiëren. Op basis van de door distributiebedrijven aangeleverde data over de autowijken heeft Geodan de autowijken doorgerekend om daaruit de gemiddelde snelheid van de bezorgauto's af te kunnen leiden. Dat resulteert in de onderstaande staffel:

Tabel 4 – Autowijken. Snelheid afhankelijk van gemiddelde afstand tussen stops.

Gemiddelde afstand tussen stops	Snelheid (in km/uur)
0 – 500 meter	36
501 – 2.000 meter	42
> 2.000 meter	45

- **Stoptijd.** De stoptijd voor reguliere abonnees bedraagt gemiddeld twintig seconden, aflevering van een bezorgpakket bij een bezorger één minuut, aflevering bij een klein distributiepunt vijf minuten.

Geodata

De geodata waarop deze stukloonnorm is gebaseerd, is afkomstig uit de *PC7gebieden dataset* van Geodan. De Postcode7gebiedenkaart bevat gebieden die gemaakt zijn op basis van topologische grenzen zoals straten, spoorlijnen, water, bebouwing. Per gebied is het aantal adressen en gebouwen bekend en het aantal meters dat afgelegd moet worden om die adressen te bezorgen. Daarmee is de Nederland Postcode7gebiedenkaart met name bedoeld voor de

stukloonnorm, behoort maatwerk tot de mogelijkheden. Indien een bezorger van mening is dat zijn wijk atypisch is, kan hij daarover in overleg treden met de dephouder/distributeur en voor zover noodzakelijk daarna beklag doen bij de functionaris van het distributiebedrijf die in contact staat met de distributeur/dephouder. Een voorbeeld van een atypische bezorgwijk is een wijk met veel gesloten portiekflats, waarvan de brievenbussen zich niet in de centrale hal bevinden.

ondersteuning van de logistieke processen rondom bezorging op adresniveau met de fiets of te voet. Deze dataset is gemaakt op basis van:

- BAG-AGN gegevens van oktober 2016
- Wegennetwerk van OpenStreetmap van november 2016
- Rivieren en sporen van het NWB van 2016
- Geodan Provinciekaart van 2016

Ook andere leveranciers dan Geodan kunnen vergelijkbare geodata leveren. Mocht het in de toekomst noodzakelijk blijken de geodata bij een andere leverancier te betrekken, dan hoeft dat geen gevolgen te hebben voor de toepassing van deze stukloonnorm.

Naast de beschrijving van de componenten van de stukloonnorm, merken we nog het volgende op over de toepassing van de stukloonnorm:

Jaarlijks ijkmoment

Aan de hand van de actuele stukloonnorm ijkten distributiebedrijven eens per jaar elke bezorgwijk. Ten behoeve van de jaarlijkse ijking levert Geodan de objectieve wijkkenmerken aan. Deze wijkkenmerken betreffen: de fietsafstand tussen depot en eerste abonnee, het aantal stoepadresmeters in een bepaald postcodegebied (=bezorgwijk) en het aantal huishoudens in een postcodegebied (=bezorgwijk). Op basis van deze objectieve wijkkenmerken en in combinatie met het aantal te maken stops passen distributiebedrijven op elke bezorgwijk de stukloonnorm toe. Daaruit volgt automatisch de dekkingscategorie waarin de bezorgwijk valt, evenals de huishoudendichtheids categorie. Deze twee categorieën zijn relevant voor de benodigde wijktijd respectievelijk de benodigde stoptijd.

Halfjaarlijks verificatiemoment

Het wettelijk minimumloon wordt elk half jaar geïndexeerd: op 1 januari en 1 juli. Distributiebedrijven gebruiken beide momenten om op de bezorgwijken een WML-verificatie uit te voeren. Deze verificatie betreft het toetsen van de uitkomst van de stukloonnorm aan het op dat moment geldende wettelijk minimumloon. Indien nodig passen distributiebedrijven de vergoeding voor een bezorgwijk aan met ingang van de maand waarop het geïndexeerde wettelijk minimumloon van toepassing is.

Ureuitgangspunt

NDP Nieuwsmedia en de FNV stellen vast dat op de dagbladbezorging geen cao van toepassing is. Als ijkpunt voor de verificatie of aan het wettelijk minimumloon en minimumvakantiebijslag wordt voldaan geldt daarom het minimumuurloon op basis van een volledige werkweek van 40 uur per week. De werkzaamheden van alle dagbladbezorgers zijn zeer beperkt in omvang; de werkzaamheden betreffen naar hun aard kleine bijbanen.

Opdrachtnemer bepalend

De bezorger met wie de overeenkomst van opdracht is gesloten is bepalend voor het beoordelen of aan het WML is voldaan. Eventuele vervangers – die op dagelijkse basis kunnen variëren – zijn daarop niet van invloed.

E. Een schriftelijk bewijs dat er overeenstemming is bereikt tussen werkgeversorganisatie(s) met rechtspersoonlijkheid en betrokken werknemersorganisatie(s) over de te hanteren stukloonnorm en de naam en adresgegevens van deze werknemersorganisatie(s).

De overeenstemming tussen brancheorganisatie NDP Nieuwsmedia en werknemersorganisatie FNV over de te hanteren stukloonnorm voor de dagbladbezorging is vastgelegd in bijlage I.

Amsterdam, 24 november 2017

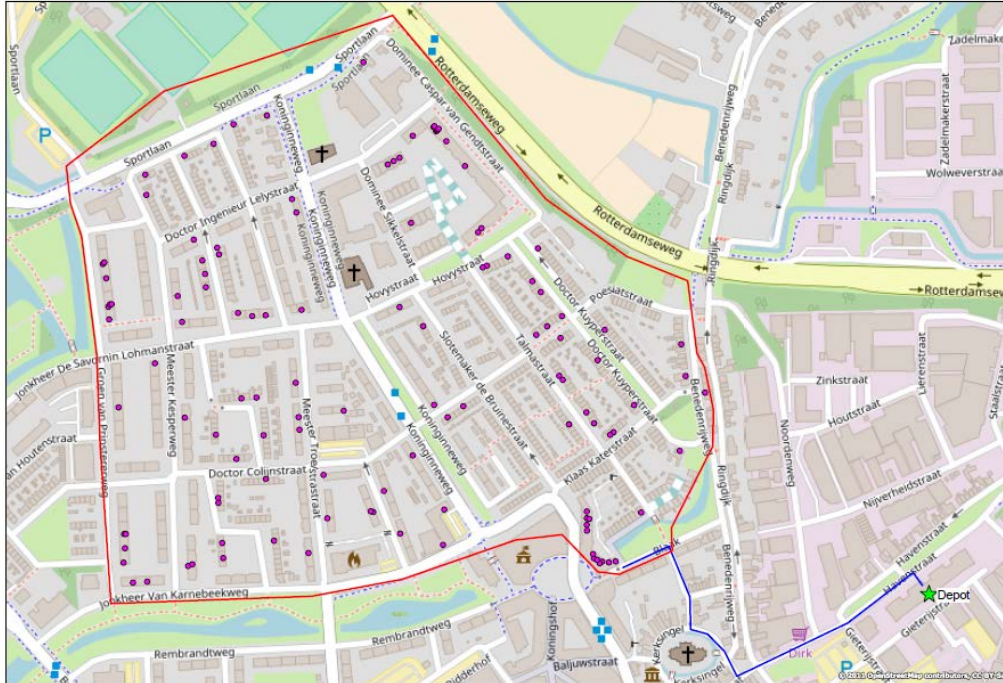
Frits Campagne
voorzitter NDP Nieuwsmedia

NDP Nieuwsmedia
Hogehilweg 6
1101 CC Amsterdam
020-4309171

Bijlage III – Voorbeeldberekeningen

Voorbeeldwijk 1 – Ridderkerk

Gemiddelde bezorgtijd per dag **65,6 minuten**

De bezorgtijd per dag is opgebouwd uit de volgende drie componenten:

Aanrijdtijd **2,2 minuten**
512 meters met een snelheid van 14 km/uur

Stoptijd **20,8 minuten**
Aantal stoepadresmeters 9.470 meter
Aantal geregistreerde huishoudens 1.613
Gemiddelde afstand tussen huishoudens 5,9 meter
125 stops met een stoptijd van 10 seconden

Wijktijd **42,6 minuten**
Aantal stoepadresmeters 9.470 meter
Afstand tussen stops 76 meter
Meeweefactor 75%, dus 7.103 meter af te leggen
Fietssnelheid 10 km/uur

Verificatie routing: 4.983 meter

Wettelijk minimumloon 65,6 minuten bij minimumuurloon van € 3,12 (16 jaar) en € 9,04 (22 jaar en ouder):
Minimale vergoeding 16-jarige bezorger is € 3,41 (€ 3,68 inclusief vakantiebijslag)
Minimale vergoeding 40-jarige bezorger is € 9,88 (€ 10,67 inclusief vakantiebijslag)

Voorbeeldwijk 2 – Baarn

Gemiddelde bezorgtijd per dag 47,3 minuten

De bezorgtijd per dag is opgebouwd uit de volgende drie componenten:

Aanrijdtijd 3,7 minuten
858 meters met een snelheid van 14 km/uur

Stoptijd 15,8 minuten
Aantal stoepadresmeters 12.993 meter
Aantal geregistreerde huishoudens 834
Gemiddelde afstand tussen huishoudens 15,6 meter
63 stops met een stoptijd van 15 seconden

Wijktijd 27,8 minuten
Aantal stoepadresmeters 12.993 meter
Afstand tussen stops 206 meter
Meeweefactor 50%, dus 6.497 meter af te leggen
Fietssnelheid 14 km/uur

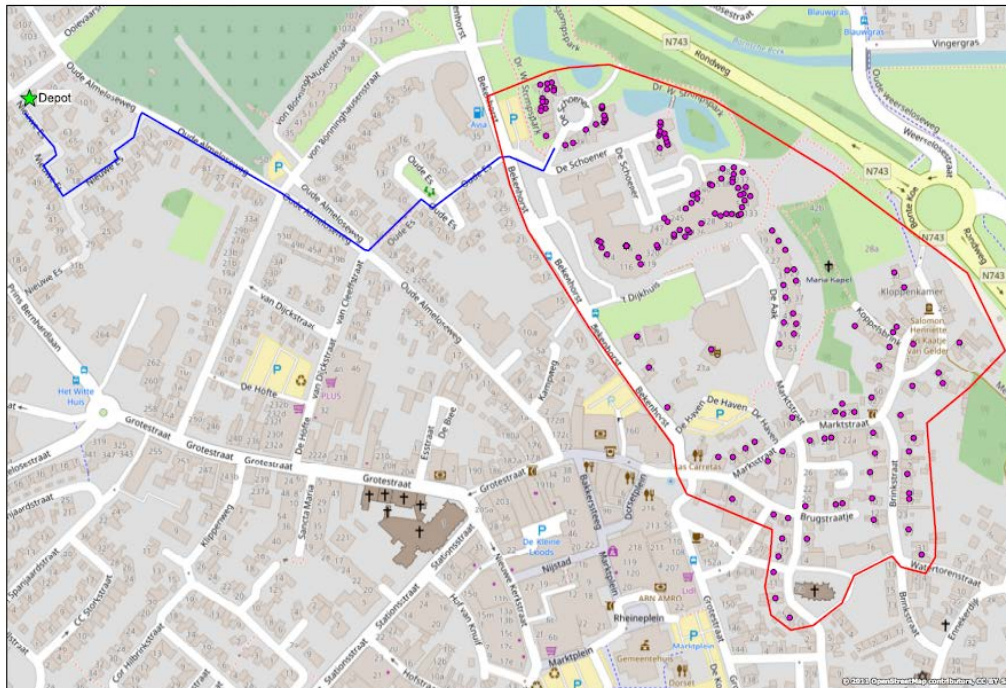
Verificatie routing: 6.357 meter

Wettelijk minimumloon 47,3 minuten bij minimumuurloon van € 3,12 (16 jaar) en € 9,04 (22 jaar en ouder):

Minimale vergoeding 16-jarige bezorger is € 2,46 (€ 2,66 inclusief vakantiebijslag)

Minimale vergoeding 40-jarige bezorger is € 7,13 (€ 7,70 inclusief vakantiebijslag)

Voorbeeldwijk 3 – Borne

Gemiddelde bezorgtijd per dag **48,7 minuten**

De bezorgtijd per dag is opgebouwd uit de volgende drie componenten:

Aanrijdtijd **2,8 minuten**
654 meters met een snelheid van 14 km/uur

Stoptijd **26,7 minuten**
Aantal stoepadresmeters 1.920 meter
Aantal geregistreerde huishoudens 337
Gemiddelde afstand tussen huishoudens 5,7 meter
160 stops met een stoptijd van 10 seconden

Wijktijd **19,2 minuten**
Aantal stoepadresmeters 1.920 meter
Afstand tussen stops 12 meter
Meeweefactor 100%, dus 1.920 meter af te leggen
Fietssnelheid 6 km/uur

Verificatie routing: 2.058 meter

Wettelijk minimumloon 48,7 minuten bij minimumuurloon van € 3,12 (16 jaar) en € 9,04 (22 jaar en ouder):
Minimale vergoeding 16-jarige bezorger is € 2,53 (€ 2,73 inclusief vakantiebijslag)
Minimale vergoeding 40-jarige bezorger is € 7,34 (€ 7,92 inclusief vakantiebijslag)